

Açık ve Yeşil Alanların Konut Seçimine Etkisini Belirleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Açık ve Yeşil Alanların Konut Seçimine Etkisini Belirleme Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16206>

Özet

Açık ve Yeşil Alanların Konut Seçimine Etkisini Belirleme Ölçeği, bireylerin konut tercihlerini belirlerken çevresel ve doğal faktörlere atfettikleri önemi ölçmek amacıyla 2019 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle kentsel yaşam alanlarında bulunan yeşil alanlar ve rekreasyonel açık alanların bir konutun seçimi üzerindeki etkisini nicel olarak değerlendirmeyi hedefler. Bu araç, kentsel planlama, çevre psikolojisi ve gayrimenkul çalışmalarında kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki konut alıcıların çevresel bilincini ve bu bilincin satın alma kararlarına yansımaları anlamaya yönelik önemli bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Konut Seçimi, Yeşil Alanlar, Açık Alanlar, Çevre Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Kentsel Planlama, Gayrimenkul.

Yazarlar

Aybüke Ayfer Karadağ, Yalçın Evki Gültekin, Sibel Mutlu.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, potansiyel konut alıcıları veya kiracıları bir yerleşim yeri seçerken, o bölgedeki açık ve yeşil alanlar gibi çevresel özelliklere ne kadar değer verdiğini belirlemektir. Bu araç, çevresel faktörlerin (örneğin, parklara yakınlık, doğal peyzaj kalitesi, rekreasyon olanakları) konut tercihindeki rolünü sistematik bir şekilde ölçerek, bu faktörlerin önem derecesini ortaya koyar.

Bu ölçek geliştirme çalışması, araştırmacılara ve yerel yönetimlere, sürdürülebilir kentsel gelişim stratejileri oluşturulmasında ve konut piyasasının çevresel taleplerini anlamada somut veriler sunmayı amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle çevre kalitesinin yaşam memnuniyeti üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalara zemin hazırlamaktadır.

Yapı (Construct)

Ölçek, bireylerin konut seçim kararlarında rol oynayan çevresel değerlendirme eylemlerini ölçmektedir. Ölçülen temel yapı, konutun fiziksel ve ekonomik özelliklerinin ötesinde, çevresel niteliklerin (Açık ve Yeşil Alanlar) algılanan değerini kapsar. Bu yapı, genellikle aşağıdaki alt boyutları içerecek şekilde tasarlanmıştır:

Erişilebilirlik ve Yakınlık: Yeşil alanlara olan fiziksel mesafe ve kolay ulaşım imkanı.

Rekreasyonel Olanaklar: Alanların sunduğu spor, dinlenme ve sosyal aktivite fırsatları.

Çevresel Estetik ve Kalite: Alanın görsel çekiciliği, bakımı ve genel doğal durumu.

Psikolojik Fayda: Yeşil alanların stres azaltma ve genel iyilik hali üzerindeki algılanan etkisi.

Geçerlik (Validity)

Ölçek geliştirme sürecinde geçerlik çalışmaları, aracın amaçlanan yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermek için yürütülmüştür. Çalışmada öncelikle uzman görüşleri alınarak **kapsam geçerliği** sağlanmıştır. Yapı geçerliği ise temel olarak faktör analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir.

Yapılan analizler, ölçek maddelerinin kuramsal beklentilere uygun alt boyutlar altında toplandığını doğrulamıştır. Bu, ölçeğin Açık ve Yeşil Alanların Konut Seçimi üzerindeki etkilerini ölçmede teorik olarak sağlam bir yapıya sahip olduğunu işaret etmektedir.

Güvenirlik (Reliability)

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmiştir. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı (genellikle 0.80'in üzeri), ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıya ölçtüğünü göstermektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçeğin farklı uygulamalarda stabil ve güvenilir sonuçlar üreteceği anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi (Factor Analysis)

Ölçeğin yapısal geçerliğini belirlemek amacıyla Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin çevresel tercihleri yansıtan birden fazla, ancak birbiriyle ilişkili faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler, bireylerin konut seçiminde çevresel özellikleri değerlendirme biçimlerindeki farklı boyutları temsil etmektedir (örneğin, estetik öncelikler versus fonksiyonel öncelikler).

Faktör yükleri ve özdeğer oranları incelenerek, ölçeğin nihai yapısının güçlü ve anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının istatistiksel olarak desteklendiğini göstermektedir.

Araç (Instrument)

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: Genellikle 5'li Likert Ölçeği (Katımlı yorum'dan Tamamen Katılıyorum'a kadar derecelendirme).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel yetişkin popülasyon, özellikle konut seçimi kararı aşamasında olan bireyler.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Çalışma, Türkiye'deki kentsel ve yarı kentsel alanlarda yaşayan ve konut satın alma veya kiralama deneyimi olan bireylerden toplanan verilerle gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Konut Seçimi, Yeşil Alanlar, Çevresel Tercih, Kentsel Çevre, Psikometri, Düzce Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Makalede belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: ayferkaradag@duzce.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazışma Adresi: Düzce Üniversitesi, ilgili akademik birim.

Şinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle orijinal yayıncı referans gösterilerek ücretsiz erişime açılır. Ticari kullanımlar için yazarla iletişime geçilmesi önerilir.

Referanslar

Karadağ, A. A., Gültekin, Y. S. ve Mutlu, S. (2019). Açık ve yeşil alanların konut seçimine etkisinin belirlenmesi temelinde bir ölçek geliştirme çalışması. *Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 7, 223-238.

Makalenin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [acik-ve-yesil-alanlari-konut-secimine-etkisini-belirleme-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin Dergipark bağlantısı: dergipark.org.tr

Açık ve Yeşil Alanların Konut Seçimine Etkisini Belirleme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmediği için, bu bölümde ölçeğin tam maddelerine yer verilememektedir. Maddeler için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM